

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การสรรหาบุคคลเพื่อดำรงตำแหน่งเลขาธิการคุรุสภา เลขาธิการ
คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา
และผู้อำนวยการองค์การการค้าของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ
และสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๑๐๐.๑/๒๗๔๑ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปลงความได้ว่า ด้วยสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา และองค์การการค้าของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานในกำกับดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ จะดำเนินการสรรหาและแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการคุรุสภา เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา และผู้อำนวยการองค์การการค้าของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการจึงขอหารือว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการสามารถใช้อำนาจตามข้อ ๒ วรรคสองและวรรคสาม แห่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๗/๒๕๖๐ เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐ ในการแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาบุคคล โดยแต่งตั้งจากบุคคลภายนอกหรือบุคคลที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเห็นสมควร ทั้งที่เป็นหรือไม่เป็นข้าราชการให้ทำหน้าที่เป็นกรรมการสรรหาได้หรือไม่เพียงใด เพื่อความชอบด้วยกฎหมาย

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้พิจารณาข้อหารือของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานรัฐมนตรี) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้อาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ในการออกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗/๒๕๕๘

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๖/๑๕๑ ลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๐ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๔๔ ในกรณีที่หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติเห็นเป็นการจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการปฏิรูปในด้านต่าง ๆ การส่งเสริมความสามัคคีและความสมานฉันท์ของประชาชนในชาติ หรือเพื่อป้องกัน ระวัง หรือปราบปรามการกระทำอันเป็นการบ่อนทำลายความสงบเรียบร้อย หรือความมั่นคงของชาติ ราชบัลลังก์ เศรษฐกิจของประเทศ หรือราชการแผ่นดิน ไม่ว่าจะเกิดขึ้นภายในหรือภายนอกราชอาณาจักร ให้หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติโดยความเห็นชอบของคณะรักษาความสงบแห่งชาติมีอำนาจสั่งการ ระเบียบข้อบังคับ หรือกระทำการใด ๆ ได้ ไม่ว่าการกระทำนั้นจะมีผลบังคับในทางนิติบัญญัติ ในทางบริหาร หรือในทางตุลาการ และให้ถือว่าคำสั่งหรือการกระทำ รวมทั้งการปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว เป็นคำสั่งหรือการกระทำหรือการปฏิบัติที่ชอบด้วยกฎหมายและรัฐธรรมนูญนี้ และเป็นที่สุด ทั้งนี้ เมื่อได้ดำเนินการดังกล่าวแล้ว ให้รายงานประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติและนายกรัฐมนตรีทราบโดยเร็ว

เรื่อง การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการคุรุสภา คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา และคณะกรรมการบริหารองค์การค้ำของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ลงวันที่ ๑๖ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๘ เพื่อประโยชน์ในการปฏิรูปการศึกษาและการบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการ โดยข้อ ๕ แห่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗/๒๕๕๘ ได้บัญญัติให้บุคคลซึ่งดำรงตำแหน่ง เลขาธิการคุรุสภา เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา (เลขาธิการคณะกรรมการ สกสค.) และผู้อำนวยการองค์การค้ำของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา (ผู้อำนวยการองค์การค้ำของ สกสค.) ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่คำสั่งดังกล่าวใช้บังคับ หยุดการปฏิบัติหน้าที่ไปก่อนจนกว่าหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น และข้อ ๖^๑ แห่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติดังกล่าวได้กำหนดกระบวนการได้มาซึ่งผู้ทำหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าว โดยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการพิจารณาขอหมายให้รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการในระดับเดียวกันปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าวไปพลางก่อน ต่อมาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมข้อ ๖ โดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๗/๒๕๖๐ เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐ เพื่อกำหนดกระบวนการได้มาเพิ่มเติมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ซึ่งบทบัญญัติของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติดังกล่าวมีผลเป็นการยกเว้นการใช้บังคับบทบัญญัติว่าด้วยการสรรหาเลขาธิการคุรุสภา เลขาธิการคณะกรรมการ สกสค. และผู้อำนวยการองค์การค้ำของ สกสค. ตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖

ข้อ ๕ ให้บุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งต่อไปนี้อยู่ในวันก่อนวันที่คำสั่งนี้ใช้บังคับหยุดการปฏิบัติหน้าที่ไปก่อนจนกว่าหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น

- (๑) เลขาธิการคุรุสภา
- (๒) เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา
- (๓) ผู้อำนวยการองค์การค้ำของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

ข้อ ๖ ในระหว่างที่บุคคลตามข้อ ๕ หยุดการปฏิบัติหน้าที่ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการพิจารณาขอหมายให้รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการในระดับเดียวกันขึ้นไปปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งตามข้อ ๕ ไปพลางก่อน

ในกรณีที่เห็นสมควร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการอาจให้คณะกรรมการคุรุสภา และคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาตามคำสั่งนี้ แล้วแต่กรณี ดำเนินการสรรหาและแต่งตั้งเลขาธิการคุรุสภา เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา และผู้อำนวยการองค์การค้ำของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา

การสรรหาบุคคลเพื่อดำรงตำแหน่งตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการกำหนด และในกรณีที่บุคคลใดซึ่งได้รับการสรรหาและแต่งตั้งตามวรรคสอง เป็นข้าราชการ บุคคลนั้นต้องลาออกจากราชการก่อนที่จะเข้ารับตำแหน่ง

ให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งตามวรรคสอง มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี

สำหรับกระบวนการเกี่ยวกับการได้มาซึ่งเลขาธิการคุรุสภา เลขาธิการคณะกรรมการ สกสค. และผู้อำนวยการองค์การค่าของ สกสค. นั้น ข้อ ๖^๔ วรรคหนึ่ง แห่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗/๒๕๕๘ ได้กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการพิจารณาอนุญาตให้รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการในระดับเดียวกันปฏิบัติหน้าที่ ในตำแหน่งดังกล่าวไปพลางก่อนในระหว่างที่เลขาธิการคุรุสภา เลขาธิการคณะกรรมการ สกสค. และผู้อำนวยการองค์การค่าของ สกสค. หยุดการปฏิบัติหน้าที่ จนกว่าหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น และต่อมาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗/๒๕๕๘ เพิ่มเติมความวรรคสองและวรรคสามของข้อ ๖ โดยกำหนดให้ในกรณีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเห็นสมควร อาจกำหนดให้มีการสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวโดยมอบหมายให้คณะกรรมการคุรุสภาและคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา (คณะกรรมการ สกสค.) ดำเนินการสรรหาและแต่งตั้ง เลขาธิการคุรุสภา เลขาธิการคณะกรรมการ สกสค. และผู้อำนวยการองค์การค่าของ สกสค. ตามกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการกำหนดได้ ดังนั้น ในกรณีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเห็นสมควรให้มีการดำเนินการสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงอาจมอบหมายให้คณะกรรมการคุรุสภาและคณะกรรมการ สกสค. ดำเนินการสรรหาและแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวได้ ทั้งนี้ หากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประสงค์จะกำหนดกระบวนการสรรหาให้เกิดความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการก็สามารถใช้อำนาจตามข้อ ๖ วรรคสาม ในการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการสรรหาขึ้นใหม่ โดยอาจกำหนดให้มีบุคคลภายนอกทำหน้าที่ในขั้นตอนของการสรรหาบุคคลเพื่อเสนอให้คณะกรรมการ คุรุสภาและคณะกรรมการ สกสค. พิจารณาแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการคุรุสภา เลขาธิการ คณะกรรมการ สกสค. และผู้อำนวยการองค์การค่าของ สกสค. ได้

(นายนิพนธ์ ยะคีมี)

รองเลขาธิการฯ รักษาการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สิงหาคม ๒๕๖๐